

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

НОВИЙ ШЛЯХ

THE NEW PATHWAY UKRAINIAN WEEKLY LE NOUVEAU CHEMIN HEBDOMADAIRE UKRAINIEN

CMHR is Poised to Make World a Better Place in the Future page 6

Інтерв'ю з керівником Школи біоетики УКУ о. Ігорем Бойком стор. 10

Спогад стор. 12

Четвер, 10 січня 2013 Рік 83, Число 1 • Thursday, January 10, 2013 Volume 83, Number 1

Ukraine Receives €28 Million for Energy Sector

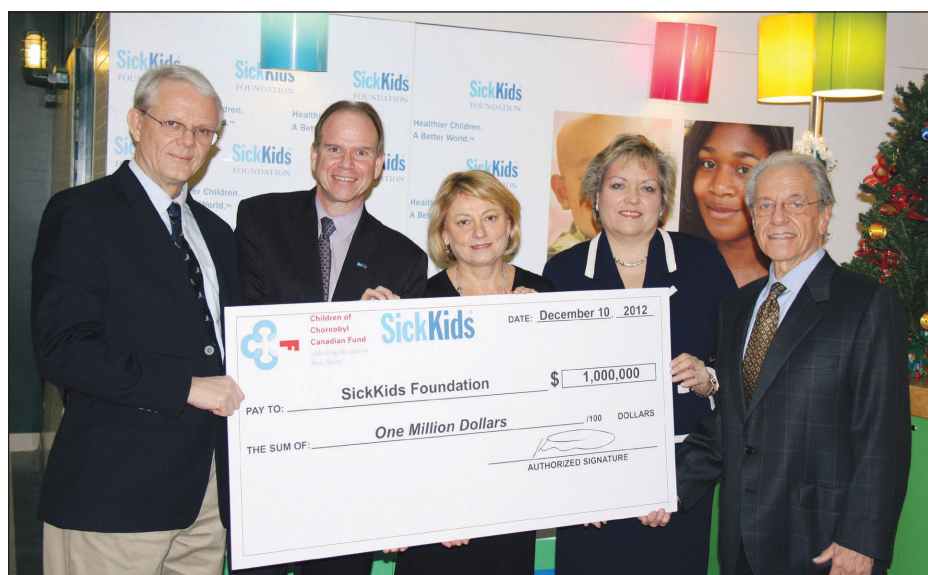
(ForUm) - The Government of Ukraine has received the second tranche of EU funding to support the energy sector development. The sum of 28 million, 140 thousand euros was transferred to finance the program "Support to the implementation of the Energy Strategy of Ukraine", the Cabinet's press service informed on January 8.

Financial resources were obtained in accordance with the mechanism of

the EU sectoral budget support, providing for gratuitous and irrevocable funding. Within the program, the EU has already transferred 40 million euros to the Ukrainian government.

The next tranche will be directed to the development of Ukraine's energy sector by funding the construction and reconstruction of energy facilities or their certain parts, defined by the Cabinet.

SickKids and CCCF Establish Ukraine Child Health Fellowship Program

L. to R.: Dr. James Rutka, neurosurgeon at the Hospital for Sick Children and leader of the Fellowship Program; Ted Garrard, President & CEO, SickKids Foundation; Dr. Myroslava Romach, CCCF Board and member of the project team, Renata Roman and Dr. Michael Kondracki, Co-presidents, CCCF

TORONTO – November 30, 2012 – SickKids Foundation is pleased to announce the creation of the Ukraine Child Health Fellowship Program made possible through a \$1 million gift bequest from the late Frederick Tkachuk to the Children of Chernobyl Canadian Fund (CCCF). The Fellowship Program will improve the quality of paediatric health care in Ukraine through an exchange of

people, information and talent with The Hospital for Sick Children (SickKids).

The Ukraine Child Health Fellowship Program will provide physicians from Ukraine with opportunities to acquire high-demand skills through intensive training in paediatric specializations at SickKids in Toronto and in their home medical centres in

Continued on page 8

В день Різдва Христового

Кольядники на площі Ринок у Львові. 7 січня 2013 р.

Тимошенко оголосила акцію непокори

Екс-прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко у відкритому листі до президента Віктора Януковича оголосила акцію громадянської непокори, відмовившись спілкуватися зі слідчими і їхати до суду.

"Щоб зменшити в суспільстві страх перед вашим режимом, щоб ще раз сказати, що ви принижуете і руйнуєте Україну, я оголошую свою особисту акцію громадянської непокори. Саме таке моє право передбачене частиною 5 статті 55 Конституції України. На сьогодні це єдине моє право, яким я можу скористатися", – йдеться у відкритому листі екс-прем'єра, текст якого оприлюднив її захисник Сергій Власенко, повідомляє агенція Інтерфакс.

Пані Тимошенко нагадала, що від часу її ув'язнення минув рік і сім місяців, і заявила, що разом з екс-главою МВС Юрієм Луценком вона є політичним заручником: "Я публічно говорю вам, що ми всі: я, Юра Луценко, інші політ'язні, народ України – ми всі політичні заручники, яких ви тримаєте під оптичним прицілом".

Екс-прем'єр також заявила, що

відмовляється визнавати прокурорів та слідчих і не має наміру більше з ними спілкуватися.

Згідно із заявою пані Тимошенко, вона не приїде до суду добровільно і буде пручатися, якщо її спробують доправити примусово.

Ув'язнена екс-глава уряду з травня 2012 року перебуває у харківській лікарні. В жовтні 2011 року її засудили до семи років за перевищення повноважень під час укладання газових контрактів з Росією.

Крім того, у Харкові розпочалися слухання у справі, порушеній проти пані Тимошенко щодо корпорації "Єдині енергетичні системи України", якою вона керувала у 90-х роках.

Наступне засідання у цій справі заплановане на 18 січня. Попередні слухання постійно переносилися через відсутність обвинуваченої.

Новий Шлях

The New Pathway Publishers, Limited
145 Evans Ave., Suite 210,
Toronto, Ont., M8Z 5X8 Canada

Publications mail agreement No. 40005756

Без емоцій – лише факти, або “Конструктивізм” влади

Сергій Гайдук

Наприкінці року, на превеликий жаль, доводилося констатувати суцільні негаразди як у політиці, так і в економіці України, а хотілося навпаки – радіти позитивним здобуткам у цих царинах. Хотілося, щоб напередодні Нового 2013 року в кожній українській родині панував святковий настрій. Натомість представники провладної партії, начебто насміхаючись над людьми, звітували про “зростання економічних показників”, “конструктивну працю” та інші “великі звершення” за їхнього керівництва. Нинішня влада продемонструвала повну неспроможність керувати країною в інтересах людей. Це повний соціально-економічний провал. За майже трирічного президентства Януковича не виконано жодної передвиборної обіцянки.

І не просто не виконано, а зроблено все навпаки! Обіцяв не підвищувати пенсійний вік – підвищив! Ціни на хліб, інші товари та тарифи на житлово-комунальні послуги неконтрольовано зростають, хоча ж обіцяли... Власне, всі так звані реформи нинішньої влади влаштовуються коштом бідних в інтересах кількох десятків найбагатших родин.

Київ для регіоналів – чуже місто, як і “регіонали” чужі Києву. Взявши владу у столиці разом з перемогою над Україною у 2010-му, Партія регіонів так і не змогла підкорити місто і зробити його “своїм”. Київські результати останніх виборів до Верховної Ради підтвердили це. Симпатій у переважній більшості киян за три роки ця партія не здобула.

Народні депутати продажною більшістю, законотворці за своїм призначенням, ухвалили з порушеннями чинного законодавства головний фінансовий документ країни – “Закон про бюджет-2013”. Відомо, що цим невігласам абсолютно не болить, як будуть жити прості українці з таким державним кошторисом. Це черговий антинаціональний, злочинний документ, з яким країну чекає повний економічний колапс. У бюджеті 2013 року наявна проблема незбалансованості видатків і доходів, нереальність закладених у ньому цифр, з дефіцитом у 50 мільярдів гривень. Більше того, прикінцеві

положення документа дозволяють уряду за поданням міністерств самостійно збільшувати видатки бюджету. Тому невідомо, який у бюджету буде дефіцит – чи 50 млрд. грн., чи більше, і наскільки більше? Нинішній і новий-старий уряд уже сьогодні намагається ввести податок на продаж валюти. Спершу пропонувалося 15%, тепер – 10%. Це свідчить про серйозні фінансові проблеми. Ситуація вже дійшла до того, що у Державного казначейства катма грошей, щоб виплачувати заробітну платню вчителям і лікарям. До слова, цього не було за часів Кучми. Якщо вже існує заборгованість по зарплатні у бюджетників, то на що розраховувати в наступному році? Залишається сподіватися, що новообрані депутати ВР від усіх опозиційних сил зроблять все можливе, щоб ліквідувати цей антидержавний, ганебний документ, і змусять відповідати перед законом всіх тих, хто довів до такого зубожілого економічного стану країну.

Ще один “конструктив” від влади. На початку грудня регіонал, співавтор горезвісного мовного закону Колесніченко вніс у Верховну Раду законопроект, який передбачає покарання аж до довічного ув’язнення за героїзацію людей, пов’язаних з ОУН та УПА. Цьому адепту “Руського міра”, сепаратисту та українофобу, ненависне все українське. Маю велику надію, що цей гіперактивний депутат відповість перед українським народом за свої злочинні дії.

Наступний конструктив. Нагадаю, що нещодавно за Індексом сприйняття корупції у 2012 році від Transparency International Україна набрала 26 балів із 100 можливих. Корупція в Україні – це повсякденне життя. За кожен крок в усіх царинах – чи то в медицині, чи освіті – при призначеннях на посаду платять. Національний антикорупційний комітет очолює президент, до нього ж входять генеральний прокурор, головний міліціонер та інші очільники. Але ж усім відомо, що саме правоохоронні органи “кришують” корупцію. Тому й ніхто з нею не бореться. За Януковича слово “корупція” і слово “влада” стали синонімами.

І ще один “конструктив” від влади. У той час, як після аварії на японській АЕС “Фукусіма”, яка

поставила під сумнів спроможність людини повністю контролювати ядерні об’єкти, все більше країн у світі принаймні замислюються над відмовою від цього виду енергетики, Україна продовжує збільшувати кількість реакторів на своїх 4-ох діючих станціях. За кількістю ядерних реакторів Україна – на 9-му місці у світі. Згідно з національною стратегією до 2030 року мають збудувати ще 20 нових реакторів. І от маємо: під Києвом може з’явитися сховище ядерних відходів просто неба. Відповідний закон, що дозволяє будівництво сховища неподалік столиці, ВР ухвалила ще минулої зими. Екологи називають об’єкт “ядерним могильником” і збирають підписи під зверненням до президента про скасування закону, яким парламент затвердив будівництво сховища, і закликають вибрати інше місце і спосіб зберігання. Найбільший абсурд у тому, що потенційно небезпечна споруда розташовуватиметься за 100 кілометрів від багатомільйонної

української столиці. Як стверджують експерти, потрібно робити сховище у глибоких геологічних формаціях. Це дорого, але тільки в такий спосіб відходи можна зберігати безпечно. В інакшому випадку “ядерний могильник”, як його вже назвали екологи, перетвориться на постійну загрозу для українців.

Наступне: 12.12.2012 – нумерологи, оракули та астрологи називають цю дату сакральною, магічною. Може, й так, бо вона збіглась зі складанням присяги народними депутатами Верховної Ради 7-го скликання. Хороший початок – нарешті прибрали паркан навколо споруди ВР. Та й тут не обійшлося без несподіванок. Рада ще не почала працювати, а в Об’єднаній опозиції – уже дві “тушки”. Два депутати з Кіровоградщини – зрадники, батько і син Табалови, відмовилися входити до фракції “Батьківщина”.

І наостанок. Хочеться сподіватися, що решта опозиціонерів витримують шалений тиск з боку влади, і на цьому втраті Об’єднаної опозиції завершаться. Що новообрані народні депутати від національно-демократичних сил відстоюватимуть впродовж своєї каденції інтереси українців на правових засадах, позиції добра і справедливості. І вже Новий 2014 рік український народ святкуватиме при гарному настрої.

Чи приєднаєтеся Ви до мене, щоб зміцнити нашу громаду?

Любі друзі!

Що означає бути канадським українцем?

Для мене це є глибоко особистим і є основою мого життя. Це, мабуть, те, що об’єднує нас, так, як об’єднує наша мова, культура, історія та наша громада.

Це також означає, що я поділяю нашу унікальну спадщину зі своїми дітьми. Вони вивчають нашу мову та нашу культуру – як наших європейських предків, так і нашу вагому та почесну роль у розбудові Канади.

Це є, власне, те, чого мене навчали мої батьки, і те, чого навчали їх їхні батьки.

Тепер, у цей Різдвяний час, я зі своєю сім’єю та громадою збираємося разом, щоб відсвяткувати сезон свят. І хоча мої діти щоденно перебувають під впливом відеоігор і знаменитостей, я все ж впевнений, що вони віддадуть перевагу своїй мові та культурі.

Я хочу Вам подякувати за все, що Ви зробили, щоб допомогти Конгресові Українців Канади підтвердити справді сильну і живу сутність нашої громади. Ось чому я зараз прошу приєднатися до нас.

Щоб зробити подарунок нашим волонтерам та штатним працівникам за неймовірну роботу, яку вони виконали 2012 року, будь ласка відвідайте нашу веб сторінку uss@uss.ca, де отримаєте детальніші інформації про пожертви.

Якщо Ви це зробите, тим самим підтримаєте культурні та навчальні проекти, які є джерелом життєвої сили нашої громади.

Це такі проекти, як Національна конференція вчителів, що гарантує прийдешнім поколінням отримати знання мови і традицій.

Також я обіцяю, що ми прискоримо випуск податкових квитанцій на благодійні пожертви за 2012 рік. Ви також матимете мою особисту гарантію, що Ваша щедра пожертва буде залучена для збереження українсько-канадської спадщини, яку ми надзвичайно цінуємо.

*Щиро Ваш,
Конгрес Українців Канади*

*Павло М. Грод,
національний президент*

**Радіопрोगрама “Поступ”
у прямому ефірі**

**Щонеділі 8-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9 (CIRV)**

Новини з України та світу
Інтерв’ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання

**Керівник програми –
Любомира Матвієва**

Tel.: 416-628-5155 Fax: 416-628-5156 radiopostup@hotmail.com

CMHR Challenge to Make World a Better Place

The New Pathway's John Pidkovich interviewed Dr. Clinton Curle, Head of Stakeholder Relations at the Canadian Museum for Human Rights while in Toronto, who along with Gilles Hebert, Vice President of Museum Practice at CMHR, participated in the Museum's Canadian speaking tour of Prof. Stanislav Kulchytsky and Dr. Lesya Onyshko from Ukraine, presenting new research and representation of the Holodomor. The Toronto lecture event was co-sponsored by the Shevchenko Scientific Society of Canada and the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre, held at the Canadian Ukrainian Art Foundation – KUMF Gallery on November 29, 2012.

Dr. Clinton Curle

John Pidkovich: What makes the Museum for Human Rights Canadian?

Clinton Curle: The Canadian Museum For Human Rights' legislated mandate as a Crown Corporation is to explore the subject of human rights with special but not exclusive reference to Canada. Within our legislation, we have this requirement to tell the Canadian story of human rights. Three Canadian galleries are thematic but focused on the Canadian story, looking specifically at Canadian history and struggles for human rights that have shaped our country.

The Museum's eleven galleries take people on an ascending journey through human rights. Beyond an introductory gallery with an overview, the Museum begins with the Canadian series of galleries. Within this suite of three galleries, the "Canadian Journey" is the Museum's largest gallery in terms of the content carried through digital exhibits, and by the detail and number of stories told, it's almost a museum within a museum. I should note that the overall digital engagement of the galleries is more immersive and exploratory which allows not only involvement with the technology but also interaction with other visitors in terms of the content of the exhibit.

The "Canadian Journey" tells many stories – some good and some bad. Women winning the right to vote in Canada would be a positive story in terms of a struggle and success. Canada's Internment Operations by the *War Measures Act* during the two World Wars of the 20th Century would be a negative story, a mark on Canada's human rights record.

In the Canadian series, there is a gallery devoted to the aboriginal experiences within Canada. It is a significant story for the Human Rights Museum to look at the way the human rights of the aboriginal peoples living in Canada have been violated and in some cases, I would say, in some ways, even non-existent through the course of Canadian history up to the present time.

Still another gallery looks at the *Canadian Charter of Rights and Freedoms* and the contemporary system of human rights protections we have in law in Canada. Referring to many famous human rights court cases. This gallery invites visitors to play roles in those cases, and asks how would you have decided if you were the judge? It also looks at the Quebec situation – Quebec has their own charter

and has had treaties because they had established rights and freedoms between Canada and various indigenous people living in Canada. So those three galleries are very Canadian.

JP: What gives the Museum a particularly Ukrainian Canadian characteristic or story presentation?

CC: First that comes to mind is the "Canadian Journey" story of the internment of Ukrainians and other ethno-cultural groups in the years 1914-1920 around the First World War. This is considered a negative story; however, you could look at the struggle of Ukrainian Canadians (and others) to win apologies from our government and the restitution that was extended to these same groups which becomes an interesting positive story in human rights. What makes Canada great is that there are not very many countries in the world today where groups who have historic grievances can come to the government, make their case and receive an apology extended from the Prime Minister. Canada has this system of human rights protection that can allow for such a conversation to happen. In fact, the largest gallery in the Museum is devoted to that story - Canadian internment operations.

JP: Please elaborate further on the Museum's international human rights journey and Ukrainian Canadian and other Canadian connections.

CC: As we go up from the Canadian series of galleries, there is another suite of three galleries that look at the international scene, but with an eye to draw a line making the Canadian connections. For example, at the international level, there is a gallery devoted to the subject of the Holocaust. Another gallery is entitled "Breaking the Silence" which looks at the battle to fight denial or minimization of gross human rights violations and how we can "break the silence" of those violations. The third gallery in the suite looks at the struggle for human rights protections around the world – children's rights, disability rights, women's rights and other struggles for rights around the world.

Another example of the way we tie an international story to Canada is the case of the Holodomor. Today, the 1932-33 Famine [in Ukraine] is broadly recognized as genocide, but in fact for many years there was an official shroud of secrecy around this genocide. The perpetrator state - the Soviet Union - covered it up; there

was some information blockade about it with the collusion of some, [if not] the whole world community.

Survivors were afraid to talk, even up until the late 1980s. Then, in 1987, there was a US Congressional investigation into the Famine, I believe, with James Mace and others, and that broke the lid off [the silence]. There was a top-down imposed secrecy, but in fact, from the bottom up there were all kinds of attempts from 1933 on, particularly by Ukrainians in the diaspora who came to Canada, to tell people about what was going on in the Soviet Union and Ukraine, and to "break the silence". Ukrainian Canadians have really been pushing the envelope along all these years. The best example would be the documentary film "Harvest of Despair" around 1983. This was a first in the world – a documentary on the Famine – done by Ukrainian Canadians ... and we can go further back.

In 1933, the Ukrainian Canadian community in Winnipeg put on a play on the subject of the Holodomor, the Famine in Ukraine. They were selling tickets to the public and this was fantastic in that Ukrainians were trying to tell the rest of Canada what was going on. Even though there was this imposed secrecy, there was all this effort from the bottom up, with people writing to the newspapers, speeches given in provincial legislatures by Ukrainian members, to raise the subject of the Holodomor. Canada was a world leader in breaking the silence about the Holodomor. So this is a Canadian story as well as an international story. Therefore, the galleries will be drawing those links to Canada in addressing these international [human rights] topics...

In continuing an ascent towards the top of the Museum, there are more galleries looking at human rights today related to contemporary events, again drawing Canadian connections and how these issues touch on Canada... As we are a global society, everything that happens in the world echoes in Canada almost immediately and *vice versa*... The last gallery is entitled "Taking Action" where we want to challenge our visitors to engage in the human rights struggle and make the world a better place...

JP: What is the involvement of the Ukrainian Canadian community in the Museum by representation and by providing materials for exhibits? There are many Ukrainian museums in Canada, but I'm particularly thinking of the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre and their level of expertise and materials provided for the films "Harvest of Despair" on the Holodomor, "Between Hitler and Stalin" on the mistreatment of people in Ukraine at the hands of the Nazis and Soviets during the Second World War, and "Freedom Had A Price" on the internment of Ukrainians and others in Canada during WWI?

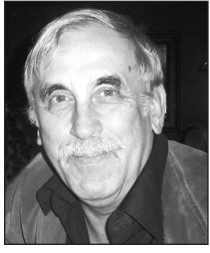
CC: The Ukrainian community has been involved from the very beginning, in conversation with the Museum to press forward the story of the Holodomor and of the Internment as important to the community, and to be included as human rights stories for general public aware-

ness. Recently, I had a meeting with the Documentation Centre Board and Staff here in Toronto, which focuses on its collection of oral histories of Holodomor survivors – the strongest such collection in Canada – some dating back to the 1980s and up to the present day. We are hoping to work with them to get some of the testimonies of the survivors into our exhibits and into our Museum because this is a powerful way for visitors to connect with the Famine. For many visitors, especially children, the 1930s is far removed from their mentality state [of thinking], but to hear a personal story from an individual helps bridge that distance of time or generation gap. We have also had positive interactions with the Canadian Institute for Ukrainian Studies at the University of Alberta. They have been helpful to us in seeing the ways Ukrainian Canadians and other Canadians were talking about the Holodomor in the 1930s. In terms of Canadian engagement, this cutting edge research coming out of CIUS has been helpful in forming our exhibits.

Internationally, we have very good connections with experts in the field on the Holodomor. We had a content package developed by a well-known Italian scholar, Andrea Graziosi. He provided the basic content framework of the Holodomor, the scholarly base from which we are building our exhibit. In Summer 2012, we created a partnership with the Holodomor Memorial Museum in Kyiv, Ukraine, brokered by Taras Zalusky from the Ukrainian Canadian Congress, to take advantage the Memorial Museum's understanding of Holodomor presentation in a museum context. The Canadian city speaking tour, concluding in Toronto is of the first fruits of the relationship with the Memorial Museum, bringing some of the best scholarship from Ukraine to Canada to share with the broader Canadian population the need for more Holodomor education, as many people here do not know about [the Famine Genocide] because of the cone of silence previously imposed for many years.

JP: Is the Ukrainian Holodomor Memorial Museum providing Canada not only research findings, but also with suggestions or methods on how didactically to present Holodomor Material?

CC: Absolutely. Both, in the exhibit, they are recommending particular documents and also the learning and programming aspects of the subject, because museums are much more than exhibits these days – there are tour guides, programming, specially focused education, and externally focused activities like the above-mentioned speaking tour. The Memorial Museum in Kyiv in its three relatively short years of existence has gathered good experience in terms of knowing what works and what does not, for example, when teaching young school-aged children about the Holodomor. How are we to be effective, without lecturing at them for two hours when they are only nine-years old? People like Dr. Lesya Onyshko, who has been running much of the programming [there] has some great recommendations on teaching children, and in communicating Holodomor material to people who are not of Ukrainian descent and have no family connection or ethnic tie to the event. Is it still relevant to them? Of course it is, because it's a crime against all humanity. How do you say it in a way that helps people who are not of Ukrainian descent connect with this tragedy, relate and learn from it? Again, the Memorial Museum has some great experience - there's a lot to learn from the Ukrainians.

The View From Here

By Volodymyr Kish

News, Views and the Truth

I would like to start off by saying that I really get a kick out of writing this column. Every week, I have the grand opportunity to rant and rave, to pontificate, to inform, to debate, to poke fun at, to question, to philosophize and sometimes lay bare my soul to you, my loyal readers, as well as anyone else who may chance upon my weekly 750 or so words of “wisdom”.

I am of course, grateful for all of you who have expressed thanks or appreciation for my humble efforts. I should note that there are also folks out there that are somewhat less complimentary, and in fact a few who consider my writings and opinions to be heretical, vain, uninformed, divisive, xenophobic, communist and a few other choice adjectives, some of which are not publishable in a respectable newspaper. One such “critic” got into the habit of leaving vitriolic, epithet laden voice mails on my home phone with such frequency that I had to threaten to call the police and have said critic charged with harassment.

I guess when one becomes a public figure and presumes to offer opinions, one should assume that there will be folks who will take issue with those opinions. That is all well and good, as that is the essential purpose of a column such as mine – to stimulate reflection and debate on issues of importance. I relish feedback and am pleased to get it, even when it is critical of my point of view. In fact, I particularly appreciate a dissenting or contrary opinion. That type of dialectic dialogue can be a healthy and constructive process.

What I do not appreciate is when the criticism is not of the ideas or the issues but is *ad hominem*, i.e. attacks on the integrity, character, intelligence or motives of the author. If you do not like what I have written, well then by all means offer a rebuttal. Present a reasoned and supported contrary view. The newspaper welcomes letters to the editor, and providing that it is not slanderous or defamatory, it will be published.

The other thing I often encounter that I find objectionable is people putting words in my mouth or draw-

ing unwarranted conclusions. A good example of this happened some months ago when I wrote an editorial criticizing the actions of the Ukrainian Orthodox Church of Canada for its actions during the visit of Patriarch Filaret. One upset reader condemned me saying that as a Catholic I had no business voicing anti-Orthodox views, and should in effect mind my own business. The problem is that I am Orthodox and not Catholic as the reader mistakenly assumed. Ironically, recently I was accused of being anti-Catholic after writing an article that referred to the unfortunate split of the original Ukrainian Church caused by the Union of Brest and the formation of the Ukrainian Greek Catholic Church.

The fact that I may criticize a specific act, opinion or policy of a certain person or organization does not imply that I am categorically against everything that person or organization may espouse. Infallibility exists only in theoretical utopias and not on this flawed Earth of ours. Unfortunately, within the Ukrainian community there are still some folks who hold on to some rather inflexible notions that if I disagree with you on something, I must be your enemy. This type of all or nothing mentality is neither constructive nor healthy to a diverse society.

I do not claim to be the arbiter of what is truth, nor do I hold a monopoly of knowledge on what is right and what is wrong. What I do offer is my opinions and views garnered from a lifetime of experience and learning, particularly within the Ukrainian community that is my base. Undoubtedly they reflect my personal biases, values, beliefs and preferences. Fortunately, I have found that they also strike a chord with a lot of other Ukrainian Canadians of my generation, so I am fairly confident that I am not some crank or *kook* with eccentric views.

I will of course continue to offer you my views and opinions in this column and you are free to agree or disagree with them, either privately or within the pages of this newspaper. All I ask for is for a reasoned and civilized dialogue.

Ukrainian Best & Worst List 2012 10th Anniversary Edition

By Oksana Bashuk Hepburn

Almost everyone has favorite lists this time of year-- best movies, books, persons... For the 10th year, here is my annual list of the BEST and WORST issues, events and personae that have had impact on the global Ukrainian community in 2012.

BEST LIST

- Ukraine's opposition leaders -- for agreeing back in January 22, 2012 --Ukraine's historic day of unification - to offer a single list of candidates in the October parliamentary elections. It worked!
- Ukrainian diaspora women's organizations --for catching fire after Rada Speaker Mykola Lytvyn opined that women are on a lower rung of development than men. He cited Christian teachings as a basis for this 'fact' on the eve of International Women's Day, the 'holy' day of Communism, a system that oppresses women but mouths equality.
- Government of Canada --for continuing to demonstrate Canada's friendship for Ukraine while taking a tough stand on its government's disregard for democracy.
- The people of Mykolajiv, Ukraine --for their rage and protest against government inaction when sons of justice and government officials beat up and burned Oksana Makar. She has since died.
- The Ukrainian Greek Catholic Church leadership; its Patriarch Sviatoslav (Shewchuk) - for welcoming Ukrainian Orthodox believers refusing to worship in churches under the direction of the Moscow Patriarch and his questioning of Ukraine's legislation favouring the allocation of church properties to Moscow affiliates thus posing “a clear threat to the interdenominational peace and agreement”; and Cardinal Lubomyr Hussar--for his thoughtful and ethical writings in support of justice and democracy in Ukraine .
- Rock diva Madonna--for supporting Ukraine's incarcerated political opposition leader during a 100 thousand plus concert in Kyiv; and Johanna Frändén, the foremost EURO 2012 broadcasts face of Swedish TV--for sporting a braided hairstyle “to show solidarity to Yulia Tymoshenko”.
- Luba Goy, Canada's premier comedienne --for her outstanding one-woman show “Just Luba” depicting life in Canada of the traumatized post WWII immigrants.
- Ukraine's media: journalists-- for mounting a strike to oppose owner-directed editorial content; TVi--for not buckling to government intimidations to cease existing as one of the last vestiges of Ukraine's free media; and Inter TV-- for promising to move

towards greater media freedom.

- Ukraine--for pulling off the Euro Cup.
- Dr. Ulrich Busch-- for the feisty defence of the near life-long persecuted John Demjanjuk whom the Central Office of the Judicial Authorities for the Investigation of Nazi Crimes ultimately and posthumously considers innocent due to the absence of the legally binding verdict.
- United States of America-- for passing legislation to name and shame persons from non-American jurisdictions who violate their office, and punish them by revoking travel visa to the United States. Among the first is Deputy Prosecutor General Renat Kuzmin, disgraced by his performance at the trials of opposition leaders.
- Evhenia Tymoshenko--for a daughter's love and fight in the international arena to free her incarcerated mother, Yulia Tymoshenko, and return her to Ukraine's politics as a key opposition leader.
- The Ukrainian people--for standing -up to its government's institutionalized poverty and oppression, incarceration of political leaders and endless violation of human rights by bringing in a numeric victory for the opposition parties in the latest parliamentary election despite government efforts to control the process and falsify results.

WORST LIST

- President Viktor Yanukovich and the Party of Regions--for failing to provide good government to their people and stifling Ukraine's progress towards democracy.
- Again, President Yanukovich --for failing to live up to his constitutional requirements to mount a free and fair election, and for perpetrating corruption and cronyism in government.
- Deputy Prosecutor General Renat Kuzmin--for corrupting Ukraine's judiciary by conducting improper trials for opposition leader Yulia Tymoshenko--incarceration during her trial, the testimony of witnesses when she had no counsel present, and the court's refusal to call certain defense witnesses-- and Yuriy Lutsenko to prevent their candidacies in the elections.
- Moscow's Patriarch Kirill--for meddling in political affairs of Ukraine and allowing the Kremlin to use the Church as a political instrument--just as it was in the hands of the KGB in Soviet times-- to subjugate Ukraine.
- Metropolitan Yuriy, primate of the Ukrainian Orthodox Church in Canada--for banning Ukraine's

To subscribe, call 416-960-3424

SickKids and CCCF Establish Ukraine Child Health...

Continued from page 1

Ukraine. An exchange of expertise and experience between Ukrainian and Canadian health-care professionals will ensure children with specific and often complex health issues are better able to access the care they need.

This is the first partnership of its kind for the CCCF which was established in 1990 to provide humanitarian aid and support for victims of the Chernobyl nuclear disaster. The CCCF supports a variety of projects to improve health care and the general well-being of children in Ukraine. However, this is the first time the CCCF is investing in a program with SickKids that will see Ukrainian doctors come to Canada for specialized training that will in turn increase paediatric health care capacity in Ukraine when they return home.

The \$1 million gift was made possible by the estate of Mr. Frederick Tkachuk of Melfort, Saskatchewan. Mr. Tkachuk, a successful farmer of Ukrainian descent who was born in Star City, Sask., lived quietly in Melfort. Early in his life, he developed an interest in his parental homeland, in Western Ukraine. The Chernobyl Nuclear Disaster in April 1986 had a profound

The late Frederick Tkachuk

effect on Mr. Tkachuk. Even though the nuclear power plant's reactor explosion occurred a considerable distance to the east of his parents' homeland, he became keenly interested in the welfare of the thousands of people affected by the nuclear fallout. Mr. Tkachuk worried particularly about the children and decided to help them by bequeathing a significant gift through his estate to the Children of Chernobyl Canadian Fund. The CCCF then worked with SickKids to develop the Ukraine Child Health Fellowship and provided the funding to support this fellowship program.

"The CCCF is proud and honoured to be the recipients of monies granted from the will from Fred Tkachuk. We are very thankful for his generous

gift, to be used for what we feel the most appropriate way to honour his memory as a Ukrainian Canadian who wanted to help children in Ukraine. The Ukraine Child Health Endowment Fund is a unique and interesting way for the money to stay here in Canada and still benefit the medical establishment and care of children in Ukraine," says Renata Roman, co-president of the CCCF.

SickKids will work with partners in Ukraine to deliver the two components of the program: fellowships and advisory missions. Through the fellowships, each year Ukrainian physicians will come to SickKids for specialized paediatric medical care training for a period of time. Their training experience will be supported through program funding. Once they return to Ukraine they will play a role in training additional specialists there, so the impact of their training at SickKids is amplified many times over, helping to improve child health in Ukraine for generations to come. Through the advisory missions, paediatric specialists from SickKids will visit sites in Ukraine annually to provide expertise and share best practices in order to develop and enhance child health programs with our Ukrainian partners.

"The Children of Chernobyl Canadian Fund established the Ukraine Child Health Fellowship with SickKids because of the hospital's stellar international reputation in child health research and care," says Dr. Myroslava Romach, Director on the Board of the CCCF and head of its Medical Advisory Committee. SickKids is a world renowned institution and one of the leaders in paediatric care and education. "Together with SickKids, we can help ensure that physicians in Ukraine are able to provide the highest standard of care for Ukrainian children," adds Dr. Romach.

The first phase of this program will focus on neurosurgery. Dr. James Rutka, who joined SickKids as a neurosurgeon in 1990, has been appointed the role of project leader in implementing the fellowship program. He was appointed co-director of the Arthur and

Sonia Labatt Brain Tumor Research Centre at the University of Toronto in 1998. He is currently Chairman of the Department of Surgery at the University of Toronto and holds the R.S. McLaughlin Chair in Surgery. Dr. Rutka is of Ukrainian heritage whose family came from Western Ukraine and settled in Saskatchewan.

"Dr. Rutka and his team are planning a trip to Ukraine to assess potential candidates and their skills set for the fellowship program, particularly, those practising neurosurgeons who have a level of medical expertise in paediatric neurosurgery... We are grateful not only to the Medical Advisory Committee at the CCCF for their foresight and dedication to Fellowship program, but also to the SickKids Foundation for their commitment to medical knowledge transfer, and interest investing in Ukraine's medical expertise and future generations," concludes Ms. Roman.

"At SickKids, everything we do stems from our vision of Healthier Children, A Better World, and it is programs like these that help us achieve our mission of improving the lives of children and their families around the world," says Ted Garrard, President and CEO, SickKids Foundation. "We are grateful to the Children of Chernobyl Canadian Fund for their leadership in philanthropy, enabling the establishment of this fellowship program, and for helping SickKids help children in Ukraine."

About SickKids Foundation

Established in 1972, SickKids Foundation raises funds on behalf of The Hospital for Sick Children (SickKids) and is the largest charitable funder of child health research, learning and care in Canada. Philanthropy is a critical source of funding for SickKids -- one of the world's foremost paediatric health-care institutions. For the fiscal year ending March 31, 2012, SickKids Foundation made an investment of \$61.3 million in children's health, a direct result of community and corporate support.

For more information, please visit www.sickkidsfoundation.com.

Ukrainian Best & Worst...

Continued from page 7

Patriarch Filaret from churches and institutions in Canada thus acknowledging the sovereignty of the Moscow Patriarch over them, a development the UGOC has withstood since its founding nearly a century ago.

- Volodymyr Shapoval, Chair Central Elections Commission in Ukraine--for posting election results then removing them in order to falsify findings as in polling station #132 where opposition candidate Arkadij Kondraskyj was elected. Annulled by the Commission, he must compete anew in a by-election. Meanwhile his life has been threatened; his family forced into exile; and his accountant Ludmila Nikitkina abducted off the street and incarcerated for months without being accused.

- *Bloomberg News* --for publishing a piece by Tim Judah seemingly determined to undermine the Svoboda Party and its understandable victory in light of the abominable politics of the ruling oligarchs and their determination to destroy political opposition and thereby democracy.

- Ukrainian diaspora organizations--for failing to mount a robust campaign, based on their knowledge of democratic practices, supporting incarcerated political leaders to prevent others from becoming regime's victims and ensuring justice for all.

- *Jerusalem Post* --for failing its readers with a nasty editorial following

a popular vote victory for the opposition which resorts to discredited stereotyping instead of addressing today's reality in Ukraine where the Jewish community is thriving in the political arena and leads in the list of its billionaires.

- BBC decision-makers--for using an isolated stadium brawl to falsely accuse an entire people of racism and hooliganism; a premise not borne out by facts but, rather, motivated by hate-mongering and image -destroying on the eve of the Euro Cup in Kyiv.

- Prime Minister Mykola Azarov--for failing to dismiss the unqualified Education and Science Minister Dmytro Tabachnyk for anti-Ukrainian rants which cause strife in the country.

- Education and Science Minister Dmytro Tabachnyk--for allowing pro-Communist material --an ideology that aimed to the eradicate Ukrainians even before the Nazis copied it to pursue their own evil goals--into grade-schools; and hero-worshipping Lenin and Stalin, the fathers of Soviet crimes against humanity.

- Ukraine's leaders of all stripes--for failing to make a push to learn English, today's *lingua franca*, and make their messages available to the world.

Oksana Bashuk Hepburn writes on issues designed to promote democracy in Ukraine. She may be reached at oksanabh@sympatico.ca

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

НОВИЙ ШЛЯХ

THE NEW PATHWAY UKRAINIAN WEEKLY LE NOUVEAU CHEMIN HEBDOMADAIRE UKRAINIEN

Подаруйте передплату за \$48
Зробіть подарунок, котрий триватиме цілий рік!

Gift subscriptions only \$48
Give a gift that will last all year!

Call: 416.960.3424

Відбувся 51-ий З'їзд Організації Державного Відродження України

Від часу заснування Організації Державного Відродження України (ОДВУ) пол. Євгеном Коновальцем у 1929 році кожних два роки відбуваються З'їзди ОДВУ. Цьогорічний, 51-ий З'їзд ОДВУ відбувся 1 грудня на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Пенсильванія.

О 10-й годині ранку голова Центральної Управи ОДВУ Олександр Процюк відкрив 51-ий З'їзд ОДВУ молитвою і привітав делегатів, членів та гостей, особливо колишнього президента Українського Національного Об'єднання Канади Тараса Підзамецького. Опісля однохвилинною мовчанкою вшановано голову ПУН св. п. Миколу Плав'юка, Олега Кандибу (сина О. Ольжича) та всіх членів ОДВУ, що відійшли у вічність.

Тарас Підзамецький від імені теперішнього президента УНО Канади Ігоря Бардина привітав 51-ий З'їзд та, подякувавши Центральній Управі за їхню співпрацю, вручив голові ЦУ ОДВУ мистецьку картину з нагоди 80-річчя УНО, яке відзначалося в листопаді 2012 р. в Едмонтоні, Канада.

Коротко після цього почався вибір президії, до якої увійшли: інж. Орест Ганас – голова, Надя Андрейко – англійська секретарка, Уляна Процюк – українська секретарка.

Відтак інж. О. Ганас прочитав порядок нарад З'їзду, який був прийнятий, і рівночасно представив членів номінаційної та верифікаційної комісії.

Наступною точкою було прийняття протоколу із 50-го З'їзду та звіти.

У звіті голови підкреслено, що ОДВУ як одна з найстарших американсько-українських організацій, що буде святкувати свій 85-ий ювілей у 2014-му році, бере активну участь не лише в українських громадах Америки і України, але й у всьому світі. ОДВУ має репрезентацію в українських організаціях, зокрема в Українсько-Американській Координаційній Раді та З'єднаному Українсько-Американському Допомоговому Комітеті (ЗУАДК), працює з Т-вом Св. Софії та Українською Федерацією.

Діє на терені Аллентаун, Філадельфії, Нью-Йорку, Нью-Джерзі, Флориди і Лігайтону щодо влаштування імпрез, історичних

Тарас Підзамецький, колишній президент УНО Канади, передає картину-подарунок голові Центральної Управи ОДВУ Олександрові Процюку з нагоди 80-ліття УНО Канади

роковин і т. п. ОДВУ також разом з УНО розпочала працю над відновленням ІСНО – Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій.

Для молоді проводяться табори на терені оселі ОДВУ та створено стипендійний фонд для студентів Українських Рідних Шкіл 10-12 класів.

Пресовий орган ОДВУ "Самостійна Україна" друкується 75 років з тиражем не лише в Америці і Україні, але також знаний у цілому світі. Його довголітнім редактором є Павло Дорожинський.

Про фінансову активність вичерпно звітувала Ірина Пастушак, а про діяльність пресового референта Богдан Пастушак.

Відтак перейшли до запитів і дискусії, звіту Контрольної Комісії та дискусії над звітом Контрольної Комісії, який докладно відчитала і відповіла на різноманітні зауваги Христя Бак-Бойчук.

Відчитано привіти від громадських організацій: редакції газети "Самостійна Україна", Фондації ім. О. Ольжича, УАКР і УНО.

Наприкінці вибрано Центральну Управу ОДВУ на каденцію 2012-2014 років у складі: голова – Олександр Процюк, перший заступник – д-р Петро Клюк, другий заступник – д-р Нестор Зарічний, секретар – Уляна Процюк, скарбник – Ірина Пастушак, організаційний референт – Наталія Микитюх, господарський референт – Юрій Стецина, культурно-освітній

референт – Богдан Пастушак.

Вільні члени: Орест Гарасимович, Роман Городиський, Євгенія Подоляк, Христина Прокопович, Леся Стецина. Контрольна Комісія: Христина Бак-Бойчук, Ігор Білинський, інж. Богдан Гасюк, інж. Михайло Герець, д-р Мирослав Кий. Заступники: інж. Василь Нагірняк, інж. Богдан Турченко.

Товариський суд: Микола Бойчук, Роман Гелетканич, Ірена Грамяк, Марко Микитюх, Адріян Процюк. Почесні голови: Павло Дорожинський, Володимир Процик, д-р Юрій Солтис. Почесні члени: д-р Наталія Пазуняк, Микола Яшко.

У заключному слові д-р Петро Клюк зосередився на проблемі збереження української мови в діаспорі. А д-р Наталія Пазуняк підсумувала, що провідною ідеєю є єдність і співпраця, без якої немає прогресу.

Прес-служба ОДВУ

референт – д-р Павлина Головяк, суспільно-громадський референт – д-р Богдан Мінчак, пресовий

Святий Миколай у школі Свц. Йосафата

В середу, 19 грудня 2012 р. до школи Свц. Йосафата завітав небесний гість – Святий Миколай. Кожного року діти з нетерпінням очікують цього дня. Всі стараються бути чемними, пильно виконувати домашні завдання, слухатись батьків та вчителів. Учні пишуть листи з проханнями до Святого Миколая, щоб обдарував їх щедрими дарунками. І ось цей день нарешті настає. Діти зачаровано прислухаються до кришталевого дзвону дзвіночків, якими ангелики сповіщають про прихід дорогого гостя.

Ось і цього року до святково прикрашеної зали школи заходить Св. Миколай. Всі діти разом співають "Ой, хто, хто Миколая любить". Святий отець (роль якого чудово зіграв пан Володимир Піхут) вітає всіх присутніх і просить їх одного – дотримуватись Божих законів, щоб жити з Господом і для Господа.

Діти садочка вітають гостя піснями та віршиком, а усміхнений Св. Миколай обдаровує всіх дарунками і обіцяє повернутися наступного року.

Як гарно, що в наших школах так ревно дотримуються наших чудових традицій та звичаїв. До побачення, Святий Миколаю, будемо до Тебе молитися і чекати в гості наступного року.

Оля Захарків,
вчителька школи Св. Йосафата

To subscribe, call 416-960-3424

Людство потребує такої науки задля свого виживання...

Інтерв'ю з керівником Школи біоетики УКУ о. Ігорем Бойком

18 листопада у Монреалі представив свою доповідь "Сучасні питання біоетики в Україні та відповідь Церкви" керівник Школи біоетики та магістр Колегіуму Українського Католицького Університету, член-кореспондент Папської Академії Pro Vita о. Ігор Бойко.

Отець Ігор повідомив, що саме прогрес біомедичних наук надав поштовх виникненню науки біоетики. В. Р. Поттер (США), який вперше використав цей термін у 1971 році, вважав, що людство потребує такої науки – немало-небагато – задля свого виживання. На його думку, існує реальна небезпека для людини, якщо вона не переосмислить свого ставлення до навколишнього середовища, до зловживань у сфері медицини та втручання у людське життя, не перестане приймати ці рішення хаотично та безвідповідально.

– Біоетика є наукою, яка ґрунтується на християнських цінностях. Як її сприймають люди невіруючі?

– Наша програма з біоетики в Українському Католицькому Університеті у Львові та Тернопільському Державному Медичному Університеті не ставить за мету зробити з невіруючої людини віруючу, радше вчить, як допомогти людині, що перебуває в непростій ситуації, прийняти правильне рішення. Ми говоримо про ці питання, беручи до уваги пошану до гідності людського життя та повагу до недоторканності людини.

Наприклад, трансплантація органів: якщо людина за свого життя каже "так, я згоден(на) віддати пев-

О. Ігор Бойко

ний орган чи бути донором крові, щоби врятувати життя чи покращити стан здоров'я іншого пацієнта", – це добре, це правильно, це є вчинок милосердя та солідарності.

Ми говоримо про християнську біоетику, що у собі включає принцип поваги до цінності та гідності людського життя від зачаття до природної смерті. Ці елементи є присутні також у вченні Церкви. Більше того, це вчення цілком підтверджується науковими висновками, що людське життя починається від моменту зачаття – в момент злиття сперматозоїда з яйцеклітиною починається новий організм, який поступово і безперервно розвивається. Отже, і Церква каже, що треба шанувати це життя. Якщо науковці сьогодні вважають, що смерть людини настає зі смертю мозку, то, якщо вона дала за життя згоду на донорство органів (трансплантацію), Церква це схвалює.

– Чи Українська держава

підтримує впровадження біоетики на національному рівні?

– Національна Академія Наук України (НАНУ) у 1998 році прийняла рішення створити Комітет з питань біоетики при Президії Національної Академії Наук України. Станом на сьогодні в Україні діють етичні комісії, але я маю питання, наскільки ці комісії керуються християнськими поглядами. Можливо, це має матеріальна зацікавленість тих людей, які входять до комісій. Для прикладу: в Україні дозволене сурогатне материнство, різні методи штучного запліднення, проводяться дослідження з використанням стовбурових ембріональних клітин, аборти – це, напевно, вигідно деяким керівникам клінік. Тепер іде зміна до законодавства щодо трансплантації органів від померлих (автоматично, за виключенням, якщо людина письмово повідомить про свою відмову – прим. кор.). Мова йде про так звану "презумпцію згоди", тобто людина вважається частиною суспільства, де вирішує держава, – губиться цінність окремого людського життя, власна воля ним розпорядитись.

У більшості європейських країн сурогатне материнство є заборонене, тому замовники з інших країн приїждять в Україну, щоб замовити собі дитину. В нас це дозволено, тому що на цьому заробляють не малі гроші.

В Україні законодавчо права дитини захищаються від моменту народження, тому наразі поширені дослідження над людськими ембріонами, експерименти над ембріональними стовбуровими клітинами, штучне запліднення, сурогатне материнство – всі ті методи, які не шанують права на життя ще ненародженої дитини.

– Яким чином можна переконувати людей дотримуватись принципів біоетики?

– Є два способи змінити суспільство. Можна згори, на законодавчому

рівні, а можна, поступово змінюючи людську свідомість. Можна прийняти закон про заборону абортів, але питання: чи суспільство це сприйме. Тому другий спосіб полягає у поступовому формуванні суспільства: поволи-поволи почати говорити про ці моральні та етичні принципи.

Тому ми започаткували цю програму з біоетики на базі Українського Католицького Університету у Львові. Кожного року ми запрошуємо 20-25 учасників, з якими говоримо на різні теми біоетики. Я переконаний, що кожен з них буде поширювати ці знання та принципи у своєму середовищі. Хтось напише статтю в газету, хтось висловить свою точку зору на веб-сайті чи фейсбуці, і поволи ця культура життя, яку ми пропонуємо, буде промінювати в суспільстві.

СРСР була першою країною в історії, яка легалізувала аборти. І ця ментальність, мені здається, є хибною. Вона виходить з того, що ти є дорослий і можеш підняти руку на незахищене життя в материнському лоні. А сьогодні ми йдемо далі і кажемо: добре, не тільки на незахищене дитяче життя, а й на життя тих, хто більше не в змозі себе захистити – важкохворих, невиліковно хворих. Я боюсь, що з часом ми підемо далі, станемо настільки байдужими, що почнемо відбирати людей за певною ознакою, а інших – винищувати, якщо за це проголосують.

З часом стирається певна межа. Кожна людина у своєму серці відчуває Закон Божий, який їй каже: "Не вбивай!" Втім, багато хто себе виправдовує, що в певних випадках має право вбивати.

Тепер більше у своєму житті людина віддаляється від Бога: втрата християнських традицій, споживча культура, відсутність якоїсь однієї цінності – мені здається, людство наближається до великої небезпеки, загрози самознищення. І хтось мусить про це говорити.

Розмову провела
Наталія Поважнюк,
Монреаль

Купівля та продаж нерухомості

Надія Баб'юк
Realtor Member/
Агент з продажу-купівлі нерухомості

HomeLife/
Cholkan Realty Corp. Br.

tel: 416.236.7711
cell: 416.835.7442

nbabyuk@hotmail.com www.hlcholkanrealty.com
109 Judge Road, Toronto, ON M8Z 5B5

Власне житло – надійна інвестиція!

Присилайте листи на електронну адресу
prweekly@look.ca

Д-р Зеня Било
Дентист

Повна стоматологічна обслуга
Ласкаво запрошуємо нових пацієнтів
Працюємо в суботу

2175A Bloor St. West
Toronto, Ontario

416.767.3413

Післявиборче похмілля: як кому...

Роман Колісник

Що ж... Після кожного справжнього великого гуляння мусить прийти похмілля.

Що ж, похмілля буває різного ступеня, але завжди з болем голови, теж різного ступеня. А ще з почуттям задоволення приємного минулого, з почуттям невикористаної нагоди під час передпохмілля чи чого там...

Що ж... 28 жовтня в неньці – не кожному – Україні відбулося всенародне гуляння. Регіоналів! І президента! І ще кого там... І після того всього мусило з'явитися похмілля. Як у пісні: пиймо, браття, грай музика, нам вже все одно, бо правдиве тільки в світі музика й вино... Януковича і регіоналів!

А гуляння було аж гей! З аукціонами, торгами, більшими, ніж на Сорочинському ярмарку. Продавали-торгували голосами. На ринку, по хатах, видно й заочно, на комп'ютерах. За пляшку пива, півпляшки горілки, ковбасу і гречку. Задля влади народу, із народу, для народу – це справжня демократія, яку прославив президент США Лінкольн.

Гречка була найпопулярніша. Ось чому.

Гречкосії в Україні, згідно з монопольною політикою держави, продають цей національний продукт гречкоторговцям у Росії. На цьому заробляють свій процент гречані агенти в Україні. З Росії, у свою чергу, продають цю гречку Китаєві, де її по-китайсько-комуністично-капіталістичному сортують, оббивають, накладають мито і продають олігархам-купцям в Україні милій, де гречані агенти знову набивають свої кишені. І ця гречка, готова на гречаники, потрапляє в руки українських виборців. Задарма! Бо на ній уже ті, що роздавали, своє заробили. Отже, гречка відіграє важливу роль – у сфері міжнародного порозуміння й сусідського добродійства. І демократії Партії регіонів.

Тому таке гречко-хмілля не могло мати кращого ґрунту для післявиборчого похмілля.

Першу ознаку похмілля дав не будь-хто, а чи не найбільш впливова персона України – Азаров. Сказав він: це були найчесніші, найпрозоріші, найдемократичніші і най... най... най... вибори! За всю історію України! Якщо не був би у похмільному стані, то такого не сказав би. А вийшло так, бо йому, мабуть, помішалися язики, як будівничим

під Вавилонською вежею. Бо він, мабуть, думав російськомовно, може, говорив як прем'єр-міністр України – не неньки, бо заявив офіційно, що його ненька – матушка-Росія, – “по-українськомовному”.

Похмілля президента Януковича було, як завжди, вигране-перегране – його партія боролася. І ще як! На всіх фронтах, як колись у роки ВВВ солдати-герої. І у виборчому підпіллі, немов партизани. І кров проливалася. І виграли! Тому він видав звернення до українського народу, під яким може підписатися руками і ногами – як колись політики говорили – кожен патріот і демократ.

Ось кілька цитат:

“...Усі недоліки мають бути виправлені на рівні виборчого законодавства... Я закликаю новообрану Верховну Раду до конструктивної та продуктивної співпраці заради успішного майбутнього країни. Адже наша спільна мета – працювати в інтересах держави та людей”.

Без похмілля такого не написав би, навіть під диктант.

Таке звернення міг підписати навіть президент Ющенко, який такі відозви-заклики проповідав, як священник, не тільки в неділі, але майже кожного дня. Похмілля Ющенка, мабуть, не було на смак бджолячого меду, який він любить, а більше, як отрута з жала бджоли, бо ж отримати на виборчому гулянні аж один процент з хвостиком – це історична подія в якому-будь розумінні. Потішаюче явище – це те, що той “хвостик” може закрутитися довкола щабля політичної драбини у майбутньому. Якщо майбутнє покажеться...

Одне зауваження до звернення Януковича висловив мій приятель, той від політики.

“В Україні”, – сказав на самому початку свого звернення Янукович і відразу поправився в наступному реченні, кажучи: “Наша країна...” І ця “країна” повторювалася далі у зверненні. Яка країна? Ця на сході? Чи на заході? Чи на півдні? Чи далеко на півночі? Ось питання Гамлетове: котрій країні бути чи не бути?!

Не забув Янукович про дипломатичну коректність і подякував “міжнародним спостерігачам, які допомагають нашій країні просуватися шляхом демократичних змін”.

Іншими словами – які в ступі тавли воду.

Бо як вони спостерігали, коли Виборча Комісія проголосила, що 700 тисяч голосів пропало? І ніхто не знає, як і де.

– Миші з'їли, – сказав мій приятель, той, який на всяку заковуку має відповідь, – як в московським

архіві папір, на якому була написана Переяславська угода. Очевидно, миші-мишки комп'ютерні, – засміявся.

Юля у похміллі перебуває постійно, бо як її стан можна інакше описати з-за ґрат? За ними нема вороття! А перед ними – вороття...

Її голова не перестає уболівати...

Тягнибоку голова болить у похміллі від проблеми нескладно-складної: як він усіх українців змістить у 10 відсотках націоналістичних голосів? А що зробить з тими т. зв. “українцями”?

Симоненко, мабуть, не відчув свого болю голови, бо справжнім комуністам не болить голова з лиха людського розуму. Він у діалектиці матеріалізму знайшов таке твердження: “Комуністична партія подарувала незалежність Україні!!!” І хоч в Україні, ні деінде, вже нема живого комуніста, число його виборців зросло. Чому? Тому...

Він відразу заявив, що заборонить націоналістичну партію Тягнибока. Бо має 13 відсотків голосів. А це більше, ніж 10 відсотків Тягнибока.

На те Тягнибок відповів, що він заборонить Комуністичну патрію, бо в Україні комуніста хоч зі свічкою

шукай. Хоч не уточнив – чи вдень, чи вночі.

– Вони обидва мають рацію, – погодився мій приятель. – Бо на це не треба зміни Конституції країни, яку пильно береже, як ячмінь у чужому оці, президент Янукович. Очевидно, для себе самого.

І ще незвичайний феномен з'явився, немовби приземлився НЛО з космічної планети у Києві. Таке можливе тільки в Україні. Не країні. Феномен Кличка. Нізвідки-нізвідти, з різношерстними кандидатами, його партія “УДАР” ударила сильніше, ніж його кулаки на боксерському рингу, аж закурилося по всій Україні. Як за козацьких часів. Як то так?

– А так, – сказав мій приятель, – бо він виріс поза Україною, а кожен українець – справжній – любить тоді Україну-неньку, як виїде за кордон. Тому його не болить голова, навіть у похміллі. А від такого успіху Кличка болітимуть голови багатьом і довго після похмілля. І поки українці не навчаться життєвої засади, як навчає письменник Павло Загребельний: “Якщо ми хочемо, щоб нас поважали інші, мусимо навчитися поважати самі себе”. І поки цієї науки не засвоїмо, матимемо не Україну, а країну...

Будьмо в

KONTAKT

FEATURING
EYE on CULTURE
Dr. Marko R Stech

Host
Justine Lewkowicz

Youth
Marta Czurylowicz

STAY UKRAINIAN MY Friends
Ron Cahute

ONTARIO OMNI SAT 8 PM
Repeat Tues 9 AM
ALBERTA OMNI SAT 1 PM
Repeat Thurs Noon
OMNI BC SUN 8 AM
Repeat Mon Noon

WWW.KONTAKT.CA

Відвідайте вебсторінку

НОВИЙ ШЛЯХ

www.infoukes.com/newpathway

Берегиня Голодомору

Спогад

Вступ

1983 року українська громада Едмонтона поставила перший пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років перед будинком міської ради Едмонтона. Пам'ятник був спроектований мисткинею Людмилою Темертей. Вона створила цю статую в честь своєї мами – бл. п. Раїси Темертей, котра пережила голод і зберігала у пам'яті спомини про цю трагедію. У 1983 році пані Раїса написала спомин про Великий Голод на тлі борні та переживань своєї бабуні. Спомин був пересланий до мене з проханням помістити у пресі. Тепер, за згодою рідні та в імені Українсько-Канадського Дослідно-Документаційного Центру (УКДДЦ), ми вперше знайомимо з ним громаду.

Богдан І. de Leliva Шулякевич

Бабуся Одарка

П'ятдесят літ минуло від того жахливого часу – Голодомору.

Епізоди людських терпінь мене ніколи не покидали. Особливо тут, у Канаді, в країні добробуту з перенасиченими стравами, завжди нагадує нам: а як тоді було, у 33-му році. Часом при столі у свята стискалося серце і сльози здавлювали горло при згадці усіх жахливих голодних і холодних років на нашій “багатій” Україні.

Перед собою бачу свою бабусю – людину з дуже здоровим гумором, яка завжди уміла дотепно жартувати, і в щасті, і в горі. Була з тих бабусь, які традиційно залишалися господарювати, а чоловіки козакували. Дідусь був офіцером при війську і рідко коли жив у Вербівці (козаць-

кий хутір). Ні за яких умов не хотіла бабуся переселитися до міста, любила господарювати “на своїй матірній землі” – як сама часто говорила.

Усі наряди міської пані, які їй купував дідусь ще перед революцією, тримала у скрині і вряди-годи на наші моління – “покажіть, бабусенько” – виймала свято зі скрині, простеляла домоткане рядно, взувала модельні черевики і панські наряди і походжала по рядні, вдаючи міську паню. Складаючи наряди у скриню, промовляла: “Царство небесне покійному, але ж не господар був він у мене. Де ж ви бачили, людоньки, щоби нарядна господиня та вбирала черевики на каблучках, та мене й хуторяни засміють”. Ніхто і не уявляв Одарку Миколаївну інакшою. Завжди носила полотняну сорочку з мережкою, яку сама пряла, ткала і мережила, та суконну спідницю. Була струнка і горда, з розкішним сивим волоссям, зібраним у накрутку, чорні очі, які ніби глузують із вас, до яких невістка каже: “Мамо, затягни мені нитку в голку, бо я вже не бачу”. Білі, ще міцні зуби були ножицями до нитки.

Завжди була усміхнена і рухлива і все щось до себе шепотіла, а часом зупинялася і починала сміятися. “Чого смієтесь, бабусю?” – “А, та що там, – пригадалася мені пригода з оковитою і мадяром, ще за часів війни... Безмало що не втопила в бочці вина, така заброда, мале, а так насмокталася з трубки вина у пивниці, що й вилізи не могло. А я так взяла за шию, як кошени, та і вмочила у квас винний прямо з головою і винесла його з пивниці. Обтрисалося, як мокре щеня, оглянулося на мене, щось пробурмотіло, як турок, і поплентало з двору”. Життя з бабусею Одаркою було казкою.

Сутичка на лані

В осінь 1933 року українська родюча земля відкликнулася на зневагу свого народу. Послала небувалий урожай. Хоч засіяно не було багато, бо вимерли селяни і худоба, але і те мале уродило так, що не встигали виснажені голодом зібрати з поля та городів. До праці зганяли усіх – дітей зі шкіл, старих і немічних, хто тільки міг рухатися ще, всі працювали. Бабусі Одарці – 78-літній, мені і тітці Катрі припало збирання картоплі. Люди були ще голодні і зморені, картоплю їли хто як – хто сиру просто гриз, а дехто умудрився спекти на вогні. Серед таких була бабусина племінниця тітка Катря. На нещастя, тітку Катрю застав бригадир, як саме картоплю печену їла. Відібрав картоплю і почав Катрю бити. На цю сцену хтось кликнув бабусі: “Одарко Миколаївно, Вашу Катрю б'ють!” Бабуся як стояла з лопатою, так і зірвалася з місця – шулікою налетіла на бригадира, біла його лопатою і кляла: “Це ж ти, нечиста каломика, відібрав зерно у Катрі, це ж ти виморив її діток і весь Катрин рід голодною смертю. Щоб ти знав, катюго, кого зачіпаєш, – ми не простого тобі роду, а козацького. Не чіпай Терещенків рід, бо я з тебе кров пушу! Мало ви з нас знущалися, виморили мій народ голодом зі своїм Сталіном, і ще вам, проклятуці, мало?!” При згадці Сталіна всі аж застогнали з переляку. Утік закривавлений бригадир Серед ледве живим. Бабуся стояла задихана, простоволоса, з лопатою в руках: “Догралися кати проклятуці”. Люди зі страхом дивилися на цю сцену, як німі раби.

Наслідки чекали нас жахливі. Бабусю забрали на допит у сільраду, але бабуся оніміла, не промовила ні слова.

Дома переполох! Тато ходить по хаті, взявшись за голову: “Що ж це мама наробила?.. Що ж тепер буде?!” На те прийшов доктор Зінченко (був

добрим приятелем родини). Щось довго з татом шепотілися, сперечалися, тато плакав. Перший раз у житті я побачила тата в такому безрадному становищі. На другий день доктор Зінченко підписав божевілля, і зв'язану Одарку повезли в лікарню, у дім божевільних до Харкова. Бабуся була свідомо всього, що діялося, але безмовно покорилася.

Через два місяці бабуся повернулася додому дужа і здоровіша, ніж була перед тим, тільки обстрижена “під солдата” – як сама, жартуючи, нам говорила.

Пекло на землі

Розповідала нам про своє буття у “пеклі на землі”. “Було нас там багато. Одні регочуть безупинно, інші плачуть, рвучи на собі волосся, а інші кусають нігті до крові, а ще інші не перестають молитися – їх б'ють, а вони моляться, а деякі повзають і здригаються – страшно було дивитися на нещасних. Я ж давала стусанів кому треба було. Особливо, коли мене роздягали наголо і слухали моє серце. Хто дав їм право до мого серця – скільки Богом призначено, стільки й буду жити. А як заходили ті, що порядок наводили, я прикидалася сплячою. А як доходило до бійки нещасним, я боронила, тоді мені діставалося, часом били так, що я непритомніла. Коли б не те, що мене рідні відвідували, часто і сам доктор Зінченко, мене б закатрупили.

Однієї ночі я міцно заснула, навіть не чула стогону нещасних. Увісні явилася мені Мати Божа. Стала біля моїх ніг уся в білому, із золотим розпущеним волоссям по плечах, а руки ніжні-ніжні, білі, і так пальцем покивала на мене: “Одарко Миколаївно, заспокойся, досить тобі”. Так і сказала, ніби знала мене давно. Покрутила головою і зникла, ніби в тумані. Я глибоко відчула її погляд, помолилася і вже нікого не чіпала, що не діялося, тільки ніяк не могла заговорити. Уночі здавалося, що я справді німа, – то я шепотіла до себе і раділа”.

Оце перше слово промовила у синовій хаті: “Мовчіть, виростеш, Оленко, не розкажуй нікому про все пережите, бо нас люди засміють, що ми далися помирати, як мухи, з голоду і мовчати. Треба було відстояти, не дати катам пшеничку”.

Епілог

Цю же саму бабусю Одарку 1933 року в місяці лютому, опухлу й напівпритомну, мама забрала з хутора Вербівки. Не хотіла залишати свого хутора, хотіла там померти. У Вербівці ніхто не залишився живим, всі вимерли з голоду.

Мені довелося проїжджати повз Вербівку у 1934 році. Спустошені хати без вікон, без дверей тонули у високих бур'янах.

“Що це, мамо, а де люди ділися?” – “О, доню, доню, все живе вимерло з голоду”.

Мені тоді було одинадцять літ та дві зморшки на чолі.

Записала Раїса Темертей

KIUS CIUS

**Христос Рождається!
— Славимо Його!**

*Christmas greetings and best wishes
for a joyful and bountiful New Year!*

*From the director and staff at the
Canadian Institute of Ukrainian Studies*

*Найщиріші Різдвяні вітання та
Новорічні побажання!*

*Від директора та співробітників
Канадського інституту українських студій*

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall,
University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Kozak
Aluminum & Roofing
Founded 1983

- покриття різних дахів
- інсталяція алюмінієвих дверей, обшивка (siding)
- бетонні роботи
- шліфування
- виготовлення вікон

Телефонуйте:
Богдан 416-622-1018
Cel. 416-505-2335
22 Dewitt Rd.
Toronto, Ont. M9B 3E1

Відео з орлом і дитиною виявилось піддробкою

Відео про канадського орла, який викрадає дитину, що набрало за дві доби понад 13 мільйонів переглядів, виявилось піддробкою.

Як розповіли автори ролика, вони всього лише відпрацювали свої навички в комп'ютерній графіці, а вся історія про спробу птаха викрасти малюка була вигадана від початку і до кінця.

“І орел, і дитина – це 3D

анімація, вони були вставлені в ролик вже після зйомки”, – йдеться у повідомленні канадського центру навчання

комп'ютерної графіки Centre NAD.

Ролик про орла з'явився на YouTube 18 грудня. На відео орел підлітає до маленької дитини і піднімає її в повітря, буквально

через кілька метрів птах упускає свою ношу з висоти близько 1,5-2 метри.

У мексиканському місті звільнилися поліцейські

Усі співробітники поліції мексиканського міста Маркос-Кастельянос подали заяви на звільнення.

Про це повідомили власті штату Мічоакан.

Причиною такого рішення стала ціла низка нападів на співробітників поліції, що сталися в останні дні 2012 року. Тоді чотирьох вартових порядку було вбито, ще п'ять отримали тяжкі поранення, один поліцейський був викрадений, і про його долю досі нічого не відомо.

За забезпечення безпеки у Маркос-Кастельянос були змушені взятися співробітники федеральної поліції і поліції штату, а також військовослужбовці мексиканської армії.

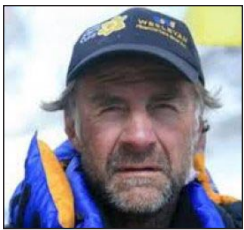
Це далеко не перший випадок

звільнення місцевих поліцейських у невеликих містах через загрозу для життя. В кінці грудня у населеному пункті Аїотлан у штаті Халіско звільнилися відразу 32 із 67 поліцейських, що охороняли безпеку цього міста. Влітку 2012 року 90% співробітників поліції містечка Сан-Франсиско-де-Кончос у північному штаті Чіуауа в один день написали заяви про відставку. Причиною рішення терміново залишити службу стала хвиля насильства, яка накрила місто.

У вересні минулого року власті Мексики перевірили 180 тисяч із 430 тисяч поліцейських у штатах і містах. Було виявлено, що 65 тисяч поліцейських пов'язані з організованою злочинністю, після чого власті заявили про їхнє звільнення.

Мандрівник вирушив у похід через Антарктику

Легендарний британський мандрівник сер Ранульф Файнс вирушив із Кейптауна в експедицію через Антарктику.

нашої планети, мандрівникам не доводиться розраховувати на допомогу рятувальників, оскільки за таких температур паливо в літаках буде замерзати.

“Деякі люди скажуть, що зважитися на подібну подорож безвідповідально, не знаючи точно, що на тебе чекає. Але в такому випадку американці не висадилися б на Місяці”, – заявив Файнс.

Ця експедиція готувалася кілька років. Усі її члени будуть оснащені костюмами із вмонтованими високотехнологічними обігрівачами та спеціальними дихальними апаратами. Пересуватися вони будуть на 20-тонних тракторах, що працюють на спеціальному незамерзаючому паливі і мають житлові приміщення. Велику частину часу похід буде відбуватися у повній темряві.

Під час подорожі дослідники мають намір вивчити особливості клімату на Південному полюсі.

Запланована дата завершення експедиції – 21 вересня цього року. Однак забрати мандрівників з Антарктиди зможуть лише у січні 2014 року, коли потеплішає і кораблі зможуть пробитися крізь льоди.

Малюнки на снігу розміром у три футбольних поля

Англійський художник Саймон Бек протягом восьми років створює величезні візерунки на снігу.

Свою першу снігову картину він зробив на Різдво у 2004 році. Це була п'ятикутна зірка з циклічними колами в її просторі.

Його основні інструменти – це снігоступи, компас та вимірювальна стрічка, яка необхідна для більш складних проєктів.

Свої малюнки він виконує на одному з найвідоміших французьких гірськолижних курортів у центрі французьких

Альп. У Лез Арку він придбав апартаменти. На один візерунок у Саймона йде близько 10 годин. Розміром вони можуть бути аж у три футбольних поля.

Художник пояснює, що найкращі умови для малюнків на снігу – це коли пройшов сильний снігопад, а потім днів шість стоїть хороша морозна погода. Це дозволяє йому створювати по два снігових дизайни на тиждень. Потім він робить фотографії цих візерунків та викладає їх на своїй сторінці в соціальній мережі.

реклама
в газеті **Новий Шлях**
забезпечить
Ваш
успіх

тел. 416-960-3424

У світлу пам'ять Петра Ковальчика

Не часто зустрічаємо людину настільки життєрадісну, позитивну, готову допомогти кожному, усміхнену, дружню, щедру, активну у громадському житті, а головне – національно свідомого українця, яким був покійний Петро Ковальчик. З його очей і лиця променіла доброта і оптимізм. Він жив у постійному русі організаційних заходів, носив великий вантаж відповідальних завдань, а головне розумів потребу виконувати ці завдання. Ми шанували і любили його за це, вивчили теж, що можна розраховувати на нього. У його присутності завжди була приємна атмосфера, доброзичливість і дружність. 17 грудня несподівано згасла свіча життя, закрилася остання сторінка життєвого шляху покійного Петра, а він так дуже хотів діяти, продовжувати роботу своїх попередників. На превеликий жаль, не вийшло.

Покійний Петро Ковальчик народився 29 червня 1946 року в селі Воля Кривецька біля Перемишля у батьків Йосифа і Павлини. В родині вже було троє старших синів – Тадей, Іван і Володимир.

Уже десятирічному немовляті Петрові доля присудила зростати і дозрівати не на батьківській землі, а на чужій – польській. У 1947 році родина Ковальчиків була силою, проти волі місцевого українського населення, під дулом автоматів виселена ганебною Акцією “Вісла”, історичний злочин якої ще й досі не засуджений.

Тисячі українських родин, у тому числі й родину Ковальчиків, було вирвано із прадідівських осель і розпорошено по різних кутках Польщі для легкої асиміляції.

У селі Монтайни в Ольштинському районі, на північно-східних землях Польщі, малий Петро закінчив початкову 7-класну школу, а після того вписався до першого на терені Польщі Українського Педагогічного Ліцею в Бартошицях, який успішно закінчив, і став вчителювати українським вчителем на терені Ольштинщини.

Однак юному Петрові вчителювання було замало, він хотів здобути ще технічну освіту, оскільки дуже любив техніку, тому вирішив піти на інженерські студії, які теж закінчив успішно.

У 1980 році прибув до Торонто на відвідини брата Володимира. На цей час запроваджено військовий стан у Польщі, що допомогло Петрові зробити остаточне рішення залишитися на постійно в Канаді. У наступному році долучається до нього дружина і діти.

Працював покійний до останніх днів свого життя механічним інженером для міста Торонто при системі очищення води.

Активно включився в суспільно-громадське життя української громади. Більше п'яти років очолював

Філію Українського Національного Об'єднання Торонто-Захід, був секретарем Української Стрілецької

Громади, активним членом Комітету “Приятелі Київського Патріархату”, і тут буде найяскравіший брак тієї людини.

Любив покійний дозвілля і природу, тож був головою Рибальсько-Мисливського Клубу, представником на Канаду для журналу “Самостійна Україна”, представником газети “Наше Слово”. Під час перебування групи українських офіцерів Збройних Сил України у Camp Borden в Канаді він найбільше доклав опікунського серця і духу для кожної групи.

Любив свою рідну Церкву та підтримував її.

Залишив покійний у великому смутку найкращого друга по духу, людину, яка ділила з ним вдачі і невдачі, – це пані Марійку, четверо дітей: Ярослава, Григорія, Анну і Павла та двох онуків Любу і Софійку, брата Володимира з дружиною Катрусєю, ближчу і дальшу родину в Німеччині, Польщі, Україні та Канаді.

Залишив теж чимало друзів на організаційній ниві – в УНО, ОУК, Українській Стрілецькій Громаді, Молоді Українського Національного Об'єднання, вчителів українознавства при Рідній Школі УНО, Дирекцію “Нового Шляху” та інших побратимів в українських організаціях.

Спасибі тобі, Друже, за віддану працю, за турботу і зусилля, за щедрість і розуміння справи – усе це вкладав ти на добро організації, добро української громади, а в цілості – на добро українського народу.

Нехай канадська земля прийме тебе у свої обійми як рідна перемишлянка. Нехай буде пухом земля, а Всевишній Господь поселить тебе у Своему небесному царстві.

Комітет УПЦ КП висловлює щирі і глибокі вислови співчуття пані Марійці, дітям, внукам, братові Володимиру з дружиною Катрусєю, ближчій і дальшій родині, друзям та знайомим.

Нехай пам'ять про покійного Петра Ковальчика залишиться поміж нами назавжди!

Вічна Йому пам'ять!

На нев'янучий вінок на могилу св. п. Петра Ковальчика складаємо пожертву на видавничий фонд газети “Новий Шлях”.

За Громадський Комітет
“Приятелі Київського
Патріархату УПЦ в Торонто”
Ірина Вацук, голова

У двадцять сьому сумну річницю смерті
найдорожчого батька і діда

С. П.
Михайла Чвалюка,

який відійшов у вічність 19 січня 1986 року, як нев'янучий вінок на його могилу складаємо пожертву \$40.00 на пресовий фонд “Нового Шляху”.
Нехай пам'ять про Покійного завжди буде поміж нами.

Син Зенон і невістка Оріся
Дочка Оля і зять Калев Равдоя
Внуки Степан, Мирослав, Марко і Роксоляна

Прощай, життєлюбе!

Популярні рок-групи збирають стадіони, касові фільми переполюють кінозали, харизматичні політики та релігійні діячі заповнюють величезні майдани, талановиті проповідники і науковці утрабують кількочасні зали модерних споруд. Голова Філії УНО Торонто-Захід Петро Ковальчик – на превеликий жаль, уже колишній – протягом доби зумів ущертю заповнити похоронний заклад, а відтак церкву Святої Покрови. Не пам'ятаю, аби комусь таке вдавалося. О, це був прощальний вихід до глядача справжнього маестро української Канади. І немов у відповідь звучали довготривалі овації вдячності сотень людей, які проводжали його на вічний спочинок. Ритуальне останнє цілування неначе злилося і у стоголосе “дякую”, і “прощай”, і “любимо”, і “пам'ятатимемо”. Це був доземний уклін за його відносно коротке, але яскраве, самовіддане, по вінця заповнене добрими справами служіння громаді.

Про П. Ковальчика кожен, хто його знав або принаймні раз-два з ним зустрівся, мав би і неминуче хотів би щось сказати. І це “щось” було б, безсумнівно, лише добрим, теплим, вдячним. Він, як і кожен із нас у цьому тлінному бутті, був учнем – до самого свого кінця. Я хочу лише порівняти, чого він, незважаючи на свою сиву голову, не навчився, і чого навчився у житті.

Він так і не навчився жити за законами, що їх диктує наша доволі жорстка прагматична дійсність, – і щороку це користоловство відчутне все більше. Шелестіння доларів так і не стало наймилішим його вухові звуком.

Він не навчився кудись аж так квапитися, аби вдавати, що когось не помітив, забув віддати чи зробити. Будучи стільки років головою Філії і виконуючи багато інших громадських обов'язків, він не вмів перекладати бодай частину їх на плечі інших. Упевнений, що не образяться інші члени нашої Філії, але там, в організації, – відколи я в ній – він завжди робив найбільше. Я, будучи його багаторічним заступником, робив мізерну дециму того, що він.

Він не вмів лукавити, використовувати, брехати. Принаймні мені

цього не траплялося ні бачити, ні відчувати, ані навіть про це чути. Я майже впевнений, що серед нас немає жодного, кому б він був щось винен, кого б не привітав першим або не відповів на привітання, кого б хотів якось використати.

Він так і не навчився рахувати свого часу. Організаційні, громадські справи завжди передували власним. От вже й справді енеїдівський Евріал:

*Де общеє добро в упадку,
Забудь отця, забудь і матку,
Лети повинність ісправлять.*

Більше того – маючи великий авторитет на роботі, Петро Ковальчик міг узяти чи кілька вільних годин, а чи й цілий день, коли цього вимагали нагальні універські справи. Не впевнений, чи він це практикував, коли щось треба було зробити вдома, але це тільки робить йому честь. І ми це усвідомлюємо лише тепер.

Що ж він навчився в житті, а радше, що заклала в його гени природа, чого навчили його – скільки жили – мама з татом? Що він, спостережливий, допитливий і дуже розумний хлопець, вбирив зі свого довкілля сам? Передусім, вважаю, це бути чесним, відповідальним, добрим, щирим, великодушним. Прийти на допомогу, коли хтось цього попросить, а чи й зробити це самому, без прохання. Він умів не побачити, не почути, змовчати, коли це було на користь справі чи просто добрим стосункам між людьми.

О, його шляхетність була найвищою проби! Нераз ми, завершуючи приготування до якогось заходу в Домівці, дуже по-доброму, навіть з любов'ю потішалися над ним – таким великим і сильним (всі ж бо знали, як він це любить робити, і як природно, навіть мило, це у нього виходить): “Я роблю те, ти подбай про те, а Ковальчик нехай при вході роздягає жінок”. Дуже прошу не розуміти цього буквально; це лише означало, що він широко усміхнеться кожній жінці, неодмінно зробить їй комплімент, поцілує руку, допоможе зійти сходами вниз, коли треба, і повісить її пальто на вішак. Він мав талант зацікавлювати собою і поважних, вихованих у пуританському стилі матрон, і кокетливих, а чи й

НОВИЙ ШЛЯХ

стриманих, середнього віку пань, і грайливих панянок – у найкращому, чистому розумінні.

Ковальчик знаходив час кожному: і з ким домовлявся про зустріч, і кого побачив випадково. І знаходив нагоду допомогти кожному, хто цього потребував. Якщо не особисто, цю роботу виконував за допомогою інших. Якщо ж потрібно було попросити про допомогу, то принаймні давши чи позичивши якийсь інструмент або щось широкорадне.

Мене, та й, гадаю, інших, завжди притягали його непоквапливість, розсудливість, здатність аналізувати та порівнювати. Захоплювало його вміння легко знайомитися з різними людьми та зацікавлювати їх собою. Завжди дуже дивували його виняткове знання фізичної географії Канади та й узагалі усіх місць, де він колись бував; без перебільшення, GPS було вмонтовано у його голову. Я б ще назвав його Онтарійською енциклопедією рибальства. При цьому підкреслюю, що він передусім знав, любив і беріг довкілля – а вже потім ловив рибу.

У компанії він умів робити якщо не завжди свято, то небуденний чи принаймні гарний настрій. Все

починалося із широкої, широкі посмішки, міцного потиску руки, зацікавленого погляду, ненудного голосу. Ворожість, підозріливість, заздрість, зверхність, скупість, насмішуватість, впертість не товаришували з Ковальчиком.

Петра неможливо було не любити, бо він і сам умів, і якимось чином іншим показував, як жити легко, на самому позитиві. Не згадаю, щоби він на щось чи на когось скаржився. Ковальчик ішов життям твердим, широким кроком, не боячись розхлюпати якусь краплину добра зі свого великого серця.

Петро Ковальчик був свого роду візитною карткою Філії і певною мірою навіть українського Торонто. Як довгорічний голова Філії Українського Національного Об'єднання Торонто-Захід, голова, співголова та член інших національних і розважових організацій, як ініціатор численних ювілеїв та й узагалі один із двигунів української діаспори Канади, він, без перебільшення, працював на розрив аорти. І це трапилося. Тепер нам уже відомо, що останнім часом болі подавали йому

сигнали про якісь розлади в організмі, але тоді про це знали, мабуть, лише найближчі. Та й сам він, як бачимо, не дуже звертав на них увагу.

Якщо б завданням було добрати низку синонімів до його стилю життя, то навіть не знаю, який був би найближчий: чи то доброты, чи то відвертості, чи безвідмовності, чи щось подібне, яке цієї миті не на думці. Цей сплав, що повсякчас переповнював П. Ковальчика, важко описати. Замислюючись, звідки він його взяв. Цього не навчають школи разом з університетами, бо це не освіта. Цього не дають курси добрих манер, бо це не лише вихованість. Це – ризикну окреслити – була сув'язь якоїсь вродженої шляхетності, замішана на простій людяності, безмежному бажанні допомогти, постійній привітності до кожної без винятку людини. Посада, звання, маєстат, амбіційність особи тут ролі не відігравали. Уже пізніше, у зрілому віці, мабуть, додалося невідступне дотримання десятих заповідей Божих. Він був не лише релігійною, але й глибоко віруючою людиною.

Філія без жодного перебіль-

шення осиротіла. Важко уявити без участі Ковальчика щорічні пікніки чи відзначення Голодомору на Гакстоні, Поминальний День Воїна в Українському парку на перехресті вулиць Еглінтон і Скарлет, інші численні заходи, навіть широковідомий Український фестиваль на Блурі. Нам усім було і є чого повчитися від Петра Ковальчика.

У час передсвяткового посту і Різдвяних ірмосів люди, мабуть, частіше озираються на прожите, аніж планують прийдешнє. Коли Вифлеємська зірка замерехтить, скликаючи усіх на Святу Вечерю, згадаймо Слугу Божого Петра Ковальчика. Хочу вірити, що в цей час його щойно відлетіла душа ще витатиме над усіма оселями, де він бував чи то в будні, чи у свята, щиро бажаючи кожному з нас щасливого Нового Року та Різдвяного супокою. Уже без нього.

Богдан Михайлишин,
член Філії УНО Торонто-Захід,
колишній заступник уже
колишнього голови,
світлої пам'яті
Петра Ковальчика

Календарець подій Community Events

TORONTO

Wednesdays 7:30pm. *Hopaksercise* – ballet barre warm-up, traditional Ukrainian Dance steps, aerobics, and yoga cool-down and relaxation. UNF Toronto Community Centre – Dance Studio, 145 Evans Ave. All ages and experience levels welcomed. For info, call 416-253-6002ext2, email infor@unfortoronto.com. For program schedule/sessions and fees, visit www.unfortoronto.com

Saturdays “Dorist” Educational & Cultural Program for kids ages 3-8: 10am–12 noon. Runs until June. Offered by UNF Kalyna Performing Arts Company. UNF Toronto Community Centre, 145 Evans Ave. For information, call 416-939-9200, email infor@unfortoronto.com or visit www.unfortoronto.com

January 12 Malanka presented by Canadian Lemko Association & “Zakerzonnia”. Cocktails 6 pm. Dinner 7 pm. Featuring live music by *Horpyna* Ukrainian band from Poland. La Primavera, 77 Woodstream Blvd. (Vaughan). Tickets \$140 – all inclusive. Call: Marijka 905-624-3243; Ania 426-347-0063; Ala 416-568-9684; Stefan 416-473-2724. E-mail info@lemko-olk.com

January 12 Malanka presented by Knights of Columbus Sheptytsky Council 5079. Cocktails 5:30 pm. Dinner 6:30 pm. Sweet Table 11 pm. Featuring *Zbruch* Band. Renaissance by the Creek, 3045 Southcreek Rd. (Mississauga). Tickets \$125 includes dinner and premium *Open Bar*. Call John Gula at 416-259-8932.

January 13 2 pm. *Community Sviata Veheria - Kutya* hosted by Ukrainian Women's Organization of Canada, Toronto Branch. Everyone is invited to this traditional Ukrainian ‘Holy Christmas Eve’ meal. Held at UNF Trident Banquet Hall, 145 Evans Ave. Tickets \$25, children \$12 (12 years and under). Reserve your tickets by calling Anne Fedun at 416-249-0907.

January 13 3:30 pm. *Christmas Benefit Concert* in honour of the 60th Anniversary of St. Nicholas Ukrainian Catholic Church by *Levada & Orion* Ukrainian choirs (YMA) under the artistic direction of Ihor Maheha. Humber Valley United Church, 73 Anglesey Blvd. (at

Islington). Tickets in advance \$20. Call 416-239-1685, 416-233-9700; and at the door. Youth 16 years of age & under: free admission. Post concert reception in Arthur Steed Fellowship Hall.

13 січня, 6 год. веч. Вечір колядок. Свято-Димитріївський Хор та Musicus Bortnianskii, Мирон Максимів, диригент. Юнацька Капеля Бандуристів ім. Віри Зелінської “Золоті Струни”. Квитки \$15 при дверях. Церква Св. Димитрія Великомученика, 135 La Rose Ave.

January 13, 2013 3 pm. Vesnivka Choir Christmas Concert with *Toronto Ukrainian Male Chamber Choir* and *Toronto's Dudaryk Boy's Choir*. Special appearance by *Lemon Bucket Orchestra*. *Coffee & Sweets* reception follows concert. Islington United Church, 25 Burhamthorpe Rd. (north of Dundas St. W.) Tickets \$25, Seniors \$20, Children under 12 free. Tickets available from choir members and at the door. For information, call 416-763-2197 or 416-246-9880.

January 14 2-4pm. Roundtable “Frenemies: Can Ukraine and Russia Normalize Relations?” Room 108, North Building, Munk School of Global Affairs (1 Devonshire Place) Sponsored by the Centre for European, Russian, and Eurasian Studies, and the Petro Jacyk Program for the Study of Ukraine. Register here: <http://munkschool.utoronto.ca/event/13180/register/>

January 26 *Midnight in Kyiv Malanka* – gala fundraiser for UNF Camp Sokil. 6 pm. Cocktails. 8 pm. Dinner followed by *zabava* and *Midnight Buffet*. Featuring live bands: *Hudi A Mocni & Zapovid*. UNF Trident Banquet Hall, 145 Evans Ave. Tickets \$100 per person – all inclusive. Available only in advance: Alex Maslej 416.876.7357; Nestor Sanajko 416.997.2010; Andrij Bablak 416.953.9950; Kristin Glover 647.293.9294. Tickets can also be purchased at UNF Office or Ukrainian Credit Union Bloor West, East Mall and Mississauga Branches.

3 лютого, о 2:30 по обіді. “Український вальс – від Дунаю до Дніпра, аж до гір Манджурії”. Мультимедія презентація композитора та музиколога Василя Сидоренка. Спосоровано Інститутом св. Володимира, 620 Spadina Avenue.

Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko

Supporting the Ukrainian Canadian Community since 1963

Grant Application Deadlines:
April 1 and October 1

202-952 Main Street
Winnipeg, Manitoba R2W 3P4
www.shevchenkofoundation.com

BURLINGTON

January 13 3 pm. *Z namy Boh* Concert of Carols and *Schedrivky* presented by Svitank Women's Choir at *SUM* Hamilton featuring Oleksandra Fedyshyn, violin soloist. Holy Protection Ukrainian Catholic Church, 419 Pearl St. Tickets \$10 (Children no charge). Tickets available at the door. For info, visit svitanokchoir@yahoo.com

HAMILTON

January 12, 2013 UNF Hamilton Malanka Dinner and Dance at 170 Parkdale Ave. N. Doors open at 6 pm. Dinner 7 pm. to 8:30 pm. Zabava until 1 am. Hot Buffet, Entertainment, *Cash Bar*, *Semi-Formal* dress. Dance to Ron Cahute & *Burya*. Tickets \$50 per person. For tickets, contact 905-561-0665 or 905-690-2703.

GUELPH

January 20 2 pm. *Z namy Boh* Concert of Carols and *Schedrivky* presented by Svitank Women's Choir at *SUM* Hamilton featuring Oleksandra Fedyshyn, violin soloist. Holy Protection Ukrainian Catholic Church, 115 York Rd. Tickets \$10 (Children no charge). Tickets available at the door. For info, visit svitanokchoir@yahoo.com

OTTAWA

Sundays 9:30 am. Ukrainian Profile TV. Rogers Ch.22.

Sundays 5–6 pm. *Ukrainian Radio Program* on CHIN 97.9 FM. Previous programs can be heard for 6 weeks at <http://chinradioottawa.com/ukrainian.html>

January Ukrainian language classes for beginners resume Tues. **Jan. 15** and senior level classes resume Thurs. **Jan. 17**. (7-9pm.) For 11 weeks. Instructor: Oleh Belkin. Materials provided. Cost \$137.50. Registration: email olever@primus.ca or call 613-842-4782. Location: Ukrainian Orthodox Hall, 1000 Byron Ave. Information session takes place 45 min. before the first lecture on Jan. 15.

January 19 Feast of the Theophany at the Canadian Museum of Civilization, presented by Sheptytsky Institute. Matins at 10am in Saint

Onuphrius Church, followed by Divine Liturgy at 11am. Procession outdoors to the ice cross at 12:30pm for the Blessing of the Water service by the Ottawa River. Hot apple cider will be served indoors in the Cascades Salon. For more info, please call the Institute at 613-236-1393 ext. 2332.

January 22 7:30 pm. Ukrainian Genealogy Group Meeting - Features of the FamilySearch.org Website by Shirly-Ann Pyefinch, Director for Ottawa Stake Family History Centre of the Church of Jesus Christ of Latter Day Saints. St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church Hall, 952 Green Valley Cres. For info 613-731-1870 (evgs).

January 26 *Malanka* featuring Ron Cahute and *Burya* Band, carollers, dancers, door prizes, mega Cossack basket raffle. Cocktails 6pm. Dinner 7pm. Adults \$80. Seniors and Students \$65. Children 9-13 years of age \$40, 8 years and under \$20. Zabava only \$25. *Cash Bar*. Ukrainian Orthodox Hall, 1000 Byron Ave. For tickets and table reservations, contact Michael Reshityk at mj.reshityk@gmail.com (preferred) or 613-277-4664 (leave message). Tickets also available Sundays after liturgy and at Buduchnist Credit Union, 911A Carling Ave. January Sheptytsky Institute for winter session courses. For more information, call 613-236-1393 ext. 2332 or visit www.sheptytskyinstitute.ca

WINNIPEG

January 13 2 pm. *Festival of Carols* presented by *Oseredok* Ukrainian Cultural and Educational Centre. Sts. Vladimir and Olga Ukrainian Catholic Cathedral, 115 McGregor St.

Until January 27, 2013 *The Story of Plast – 100 Years of the Ukrainian Scouting Movement*. Presented by *Oseredok* with Plast Ukrainian Youth Association. Exhibition explores unique moments in the 100 year history of Plast through photographs, documents and memorabilia, Plast centennial project of paintings by young Plast members (age 6-11) featured in conjunction with Plast exhibit. *Oseredok* Cultural and Educational Centre, 184 Alexander Ave. E. Mon.-Sat. 10am-4pm. tel.: 204-942-0218.